

Οι πλάνες του κ. Ν. Ιακωβίδη για μια μη υφιστάμενη πλάνη

Σχετικά πρόσφατα, ο Νεοκυπριακός Σύνδεσμος δημοσίευσε άρθρο με τον τίτλο “Ανάγκη για κάποιους κοινούς μύθους”. Στο άρθρο ο Σύνδεσμος υπεδείκνυε ότι, το κυπριακό κράτος σε προοπτική δεν είναι δυνατόν να είναι βιώσιμο, αν συνεχίσει το ψυχικό χάσμα και η αντιπαράθεση μεταξύ των δυο κοινοτήτων. Ακόμα, ότι δεν είναι δυνατόν να λειτουργήσει κράτος σε προοπτική, αν τα δυο συνθετικά μέρη, θα συνεχίσουν όπως γίνεται αυτή τη στιγμή, να αντικρίζουν αντίθετα ένα και το αυτό γεγονός, όπως για παράδειγμα τα γεγονότα του 74.

Παρατηρούσε ο Σύνδεσμος ότι η διαφορετικότητα των δυο κοινοτήτων όσον αφορά τα πολιτισμικά στοιχεία, εκείνα της θρησκείας και της γλώσσας, θα συνεχίσει να υφίσταται, αν και γνώση και των δυο γλωσσών είναι δυνατόν να βοηθήσει προς την κατεύθυνση της αλληλοκατανόησης. Και έθετε ο Σύνδεσμος το ερώτημα, πως είναι δυνατόν να δημιουργηθούν συνθήκες ομαλής συμβίωσης, ενόσω δεν θα υπάρχει τίποτε το κοινό ανάμεσα στις δυο κοινότητες, που θα συνεχίσουν να αλληλοϋποβλέπονται, να αντικρίζουν με καχυποψία η μια την άλλη και να προχωρούν προς πλήρη κοινωνικοπολιτική ταύτιση, οι μεν με την Άγκυρα και οι δε με την Αθήνα.

Κατέληγε ο Σύνδεσμος, ότι χρειάζονται κάποιοι κοινοί μύθοι και έδινε συγκεκριμένα παραδείγματα: Μια ενοποιημένη εθνική ποδοσφαιρική/αθλητική ομάδα, μια κοινή εθνική συμμετοχή στο διαγωνισμό τραγουδιού της Eurovision, μια κοινή καλλιτεχνική συμμετοχή σε κάποια biennale ή triennale. Εκείνο που σαφώς δεν έκανε και δεν υπονοούσε, είναι εκείνο το οποίο αποδίδει στις δέθεν επιδιώξεις του Συνδέσμου ο κ. Ν. Ιακωβίδης, “μια νέα Χριστιανομουςουλμανική (sic) εθνότητα. Κάτι που θα ήταν ανεδαφικό, ανιστορικό και τραγελαφικό. Ούτε για εγκατάλειψη της μιας ή της άλλης γλώσσας μίλησε ποτέ ο Σύνδεσμος, ούτε της μιας ή της άλλης θρησκείας, ούτε ασφαλώς της μιας ή της άλλης κοινότητας, των παραδόσεων. Απλά ο Σύνδεσμος υπέδειξε την ανάγκη εξεύρεσης κοινών σημείων, κάποιας και της ίδιας σημασίας και για τους δυο, χωρίς την οποιαδήποτε χαλάρωση των πολιτιστικών δεσμών, με την Ελλάδα και την Τουρκία αντίστοιχα.

Και εδώ ακριβώς έγκειται η σφαλερότης και η πλάνη του κ. Ιακωβίδη αλλά και άλλων σχολιαστών. Ότι όλη η επιχειρηματολογία του Νεοκυπριακού στηρίζεται στη διάκριση της πολιτικής από την πολιτιστική ταυτότητα των Κυπρίων και των δυο κοινοτήτων. Αφής στιγμής η διάκριση αυτή δεν γίνεται κατανοητή, ολόκληρη η αντίληψη του αρθρογράφου καταλήγει να είναι εσφαλμένη και η επιχειρηματολογία ανεδαφική.

Ισχυρίζεται ο κ. Ιακωβίδης ότι προσπαθεί ο Σύνδεσμος να δημιουργήσει ένα νέο Κύπριο, ξαναγράφοντας από την αρχή την ιστορία. Λάθος.. Ο Νεοκυπριακός προσπαθεί να δώσει περιεχόμενο και υπόσταση στην έννοια του Κυπρίου πολίτη, κάτι που έπρεπε να είχε αρχίσει από το 60 και να είχε ήδη παγιωθεί. Το κυπριακό κράτος, που πανθομολογουμένως αποτελεί το κατεξοχήν βάθρο του αγώνα επιβίωσης της χώρας και τη μοναδική ίσως αποτυχία της Τουρκίας στις έναντι της Κύπρου επιδιώξεις της, αποτελεί περίπου ένα έκθετο, που ο πολίτης του το αναγνωρίζει και το θυμάται μόνο όταν έχει να προστρέξει σε κάποιο κυβερνητικό τμήμα για κάποια δουλειά. Σαράντα χρόνια μετά την ανεξαρτησία, δεν το έχουμε αγκαλιάσει και δεν έχουμε συνειδητοποιήσει την πολυπολιτισμική του φυσιογνωμία, όπως ακριβώς μας την έχει κληροδοτήσει η ίδια η ιστορία, την οποία ο Σύνδεσμος καθόλου δεν προσπαθεί να ξαναγράψει αλλά αντίθετα να κάνει να διαβαστούν σωστά και τα δέκα χιλιάδες χρόνια, για τα οποία υπάρχει μαρτυρία.

Βέβαια, αν δεν είναι η επιθυμία μας ως Κύπρος, να συνεχίσουμε την πορεία μας ως ανεξάρτητο κράτος, τότε κάποιες από τις απόψεις που εκθέτει ο κ. Ιακωβίδης είναι δυνατόν να είναι ορθές. Όμως η δική μας αντίληψη είναι ότι η Κυπριακή Δημοκρατία: Παλεύει για να διατηρήσει την ανεξαρτησία της, να αναιρέσει την τουρκική κατοχή, να ενώσει τη μοιρασμένη πατρίδα (όχι απλά τα εδάφη αλλά και τους ανθρώπους) και να ενταχθεί στην Ε.Ε. ως Ομόσπονδο κράτος, μεταφέροντας μαζί όλες τις εθνοτικές ομάδες της χώρας με τα πολιτισμικά τους χαρακτηριστικά.

Ο Σύνδεσμος πιστεύει σ' αυτό το κράτος και όπως προβλέπει και το καταστατικό του, στόχος του είναι έμπρακτα να το στηρίζει, συντηρώντας την πραγματική του φυσιογνωμία όπως διαγράφεται μέσα από το Σύνταγμα και όπως τη διαμόρφωσε η ιστορία μέσα από τους αιώνες. Προσπαθώντας ακόμα να υποκαταστήσει τις εθνικιστικές φυγόκεντρες και συνάμα διχοτομικές δυνάμεις, με κάποιες κεντρομόλες, ενοποιητικές και αντιδιχοτομικές. Δεν προσπαθεί ο Σύνδεσμος να αναιρέσει το ανήκειν πολιτιστικά αλλά να υποδείξει το ανήκειν κοινωνικοπολιτικά και δεν μπορούν τα μέλη του Συνδέσμου να χαρακτηρίζονται ως εθνικιστές αφού η συσπείρωση του Κυπριακού λαού, κανενός άλλου λαού δεν εξυπακούει την υποβάθμιση ή απόρριψη.

Μιλά ο κ. Ιακωβίδης για προσπάθεια εθνοτικής ιστοπέδωσης, ενώ, χωρίς καμιά απολύτως εξαίρεση, τα γραφτά του Νεοκυπριακού μιλούν για αναγνώριση των κουλτούρων και κατ' επέκταση του πλουραλισμού της χώρας μας. Επιδιώκουμε ακριβώς αυτό στο οποίο αναφέρεται ο κ. Ιακωβίδης, "μια περιρρέουσα, απόλυτα δημοκρατική και φιλελεύθερη ατμόσφαιρα, με σεβασμό - εμείς θα λέγαμε και αναγνώριση - της εθνοτικής διαφορετικότητας". Βλέπει καθόλου να ανακλάται σήμερα αυτός ο σεβασμός των κουλτούρων ο κ. Ιακωβίδης, στις απεικονίσεις των χαρτονομισμάτων και των γραμματοσήμων μας για παράδειγμα; Εμείς αγωνιζόμαστε για να γίνουν τα λόγια πράξη..

Ο Σύνδεσμος συνειδητοποιεί πλήρως τη δυναμική μιας ευημερούσας οικονομίας, πιο πολύ με τη μικτή συμμετοχή σε κοινοπραξίες, κάτι που θα μπορούσε να δουλέψει καταλυτικά στην πορεία εξομάλυνσης των σχέσεων και τη σύμμιξη στην κοινωνία. Ωστόσο θα ήταν τραγικό αν τα μόνα κοινά σημεία των δύο κοινοτήτων, θα περιορίζοντο στην ελεύθερη αγορά και την ευημερούσα οικονομία.

Ο Σύνδεσμος κάθε άλλο παρά προσπαθεί να εξαφανίσει εθνοτικά τους Ε/κς και τους Τ/κς. Αντίθετα με τη συνεχή σ' αυτούς αναφορά, τονίζεται το ότι ακριβώς υπάρχουν και μαζί με τις άλλες μικρότερες κοινότητες συνθέτουν το κυπριακό λαό.

Δε βρισκόμαστε στην πριν το 60 περίοδο - δυστυχώς ούτε σε κείνη πριν το 74 - και τα οράματα και οι προσανατολισμοί έχουν έκτοτε αλλάξει ανεπιστρεπτή. Θα πρέπει να καταλάβουμε ότι, εκείνο που δε θέλει η Τουρκία είναι ένα ενοποιημένο και πραγματικά ανεξάρτητο κράτος αλλά δύο προτεκτοράτα με αναπόφευκτα διπλή επικυριαρχία. Αυτή και μόνη η συνειδητοποίηση θα έπρεπε να ήταν αρκετή για να γίνει κατανοητή η σημασία των κοινών μύθων. Κάτι που αποτελεί - όχι άσχεφτα - ακολουθητέα πολιτική για όλες τις χώρες, πιο πολύ τις πλουραλιστικές, που θέλουν να επιβιώνουν ως κράτη. Μεταξύ άλλων, των Η.Π.Α., της Σιγκαπούρης, της Ελβετίας, της Νότιας Αφρικής..

Ο κ. Ιακωβίδης, από άγνοια ή ενδεχομένως αντιπάθεια προς το Σύνδεσμο, είτε ενσυνείδητα παρερμηνεύει τις ιδέες και επιδιώξεις του Συνδέσμου, είτε πλανάται. Γιατί, επαναλαμβάνεται, ο Σύνδεσμος δεν αμφισβητεί ούτε προσπαθεί να αναιρέσει τα πολιτισμικά στοιχεία της μια ή της άλλης κοινότητας και χαρακτηριστική είναι η πρώτη διακήρυξη του, όταν ιδρυόταν ακριβώς πριν ένα τέταρτο του αιώνα. Απλά

προσπαθεί να ανασύρει από το παρελθόν και να ξαναδημιουργήσει κατά το δυνατόν, εκείνα τα στοιχεία που αποστασιοποιούν από την αντιπαράθεση και συνθέτουν την κοινότητα στις αντικρίσεις. Ακόμα, ύστερα από σαράντα χρόνια κολοβωμένης έστω ανεξαρτησίας, να μιλήσει γι αυτό τον άγνωστο, τον ΚΥΠΡΙΟ ΠΟΛΙΤΗ, με τον οποίο κανένα σχολικό βιβλίο δε φαίνεται να ασχολείται.

Όπως πάντα, ο Σύνδεσμος συνεχίζει την προσπάθεια να διαχωρίζει την πολιτική από την πολιτισμική ταυτότητα και να αναζητά την κοινότητα μέσα από την πρώτη και τα παρεπόμενά της. Όποιος δε μπορεί να κατανοήσει τη δυναμική των κοινών μύθων, ας αναλογιστεί το πού βαδίζει η διχοτομημένη μας χώρα τον τελευταίο τέταρτο του αιώνα. Με την Τουρκία να “εξαργυρώνει” όχι μόνο τη δική της τουρκοποίηση των κατεχομένων και τη συμπαρομαρτούσα έντονη προσπάθεια αποκυπριοποίησης των Τουρκοκυπρίων, αλλά και της δικές μας “ευθυγραμμίσεις” με την Ελλάδα, αφού έτσι γίνονται οι διάφορες διαχωριστικές γραμμές των δυό κοινοτήτων πιο ευκρινείς και μέσα από το χρόνο εξυπηρετείται η διχοτομική της φιλοσοφία.

Αν αυτό το κράτος θα επιβιώσει, πέρα από την πολιτισμική, θα πρέπει οι πολίτες αυτού του κράτους να αναγνωρίζουν και να σέβονται και την πολιτική τους ταυτότητα και τις υποχρεώσεις τους σ’αυτή τη χώρα, αν βέβαια θέλουμε να συνεχίσουν να μας αναγνωρίζουν σαν κράτος και να μας λογαριάζουν οι ξένοι, στους οποίους τη βοήθεια προσβλέπουμε για λύση του κυπριακού.

Η βοήθεια που προσφέρει η Ελλάδα στην Κύπρο - σε προοπτική και στις δυό κοινότητες - όσον αφορά την ενταξιακή πορεία της χώρας στην Ε.Ε, είναι σημαντική. Όμως έχει εξ αντικειμένου τα όρια της, τα οποία προσδιορίζονται τόσο από τα συμφέροντα των συμμάχων της όσο και τα δικά της. Χαρακτηριστικά μετά τις συμφωνίες του Ελσίνκι τον περασμένο Δεκέμβρη, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλει η Ελλάδα, οι διάφοροι γύροι των συνομιλιών δεν απέφεραν τίποτε απολύτως. Η αναφορά αυτή γίνεται γιατί κάπου ο κ. Ιακωβίδης καταλήγει θέτοντας το ερώτημα: Γιατί να είναι υπέρ των Κυπρίων η Ελλάς αν δεν είναι Έλληνες; Κατ’επέκταση βέβαια, γιατί να είναι υπέρ των Τουρκοκυπρίων η Τουρκία αν δεν είναι Τούρκοι; Και μεταφέροντας παρακάτω το σκεπτικό, η Γαλλία να ενδιαφέρεται για τη γαλλόφωνη Ελβετία, τα καντόνια του Vaud και του Valais, η Ιταλία το ιταλόφωνο του Ticino και η Γερμανία εκείνα του Uri, του St. Gall, της Βέρνης και όλα τα άλλα γερμανόφωνα. Πολύ φοβούμαστε ότι κάτι τέτοιο πολύ λίγο θα βοηθούσε τη για αρκετούς αιώνες τώρα επιβίωση της Ελβετικής συνομοσπονδίας, όπου διαφορετικός ήταν ο δρόμος που ακολούθησαν, αναζητώντας και εν πολλοίς δημιουργώντας τα σημεία στήριξης στο εσωτερικό και όχι αναζητώντας τα χωριστικά εκ των έξω...

ΝΕΟΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
19.5.2000

Οι πλάνες των νεοκυπρίων

Γράφει
**Ο ΝΙΚΟΣ
ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ**
Μέλος της Κεντρικής
Επιτροπής του Κινήματος
Σοσιαλδημοκρατών

Ο κ. Θουκιδίδης, μέλος του Νεοκυπριακού Συνδέσμου, σε άρθρο του στον «Πολίτη» της 12.3.2000, ούτε λίγο ούτε πολύ ισχυρίζεται ότι για να επιβιώσει η Κυπριακή Πολιτεία ως εδαφικά ακέραιο και ενωμένο κράτος, πρέπει οι Ελληνοκύπριοι που αποτελούμε τα 4/5 του γηγενούς κυπριακού λαού, να χάσουμε την αίτηση του ανήκειν στην ευρύτερη ελληνική εθνότητα. Με άλλες λέξεις, διατείνεται ότι η επιβίωση της Κυπριακής Δημοκρατίας ως εδαφικά ακεραίου κράτους κατ' ανάγκην συνεπάγεται πως ο Κυπριακός Ελληνισμός πρέπει να τεθεί υπό ημερομηνία λήξης. Ούτε λίγο ούτε πολύ, μας λέει ο κ. Θουκιδίδης ότι οι δείκτες του ρολογιού της

εθνο-πολιτισμικής Ιστορίας της Κύπρου, πρέπει να αρχίσουν να γυρίζουν από τον 21ο αιώνα!

Εάν όμως η ενότητα και εδαφική ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας προϋποθέτει και συνεπάγεται την εθνο-πολιτισμική γενοκτονία του Κυπριακού Ελληνισμού - γιατί είναι ακριβώς εθνο-

πολιτισμική γενοκτονία η απώλεια της συνείδησης της ελληνικής εθνοπολιτισμικής μας ταυτότητας - τότε τι να την κάνουμε μια τέτοια κρατική ενότητα και εδαφική ακεραιότητα.

Όμως δεν είναι έτσι τα πράγματα όπως τα αντικρίζουν οι νεοκύπριοι εθνικιστές. Γιατί ακριβώς πρέπει να γίνει κατανοητό ότι οι νεοκύπριοι είναι οι κατ' εξοχήν

εθνικιστές σ' αυτόν τον τόπο. Προσπαθούν να κατασκευάσουν μια νέα εθνότητα - και μάλιστα χριστιανομουσουλμανική - εκ του μη όντος, όπως ακριβώς και οι Σκοπιανοί εθνικιστές στο κράτος των Σκοπίων. Δεν είναι, όμως, έτσι τα πράγματα, επειδή στις πολυεθνικές κοινωνίες εκείνο που εξασφαλίζει την κοινωνική συνοχή δεν είναι η εθνολογική ισοπέδωση, αλλά ο εθνοτικός πλουραλισμός. Εκεί όπου επιχειρήθηκε η εθνολογική ισοπέδωση, τελικά προκλήθηκε η έκρηξη η οποία διάλυσε πολυεθνικές κρατικές οντότητες στα εξων συντέθησαν. Χαρακτηριστικά παραδείγματα η πρώην ΕΣΣΔ, η πρώην Γιουγκοσλαβία και η πρώην Τσεχοσλοβακία, όπου η ολο-

κληρωτική κομμουνιστική ιδεολογία καταπίεσε και προσπάθησε να εξαφανίσει τις επιμέρους εθνοτικές ταυτότητες, να δημιουργήσει τάχατες το «νέο άνθρωπο» - κάτι ανάλογο με την προσπάθεια στα καθ' ημάς για τη δημιουργία του νεο-κύπριου - και να ξαναγράψει την ιστορία με νέους όρους (μαρξιστικούς - λενινιστικούς).

Αυτό που εξασφαλίζει την κοινωνική συνοχή στις πολυεθνικές κοινωνίες είναι μια ενωμένη οικονομία της αγοράς αφενός, η οποία θα δημιουργήσει οικονομικές και κοινωνικές αλληλεξαρτήσεις μεταξύ των μελών των διαφορετικών εθνοτικών κοινοτήτων και μια ευημερούσα οικονο-

μία αφετέρου, που θα εξασφαλίζει υψηλό βιοτικό επίπεδο για όλους τους πολίτες ανεξάρτητα από την εθνο-πολιτισμική τους ταυτότητα, παράγοντες που συμβάλλουν αποφασιστικά στο δέσιμο μιας ανομοιογενούς κοινωνίας. Κι επίσης μια περιρέουσα κοινωνικο-πολιτική ατμόσφαιρα απόλυτα δημοκρατική και φιλελεύθερη, με σεβασμό της οποιας διαφορετικότητας, συνεπώς και της εθνοτικής διαφορετικότητας. Και ειρήσθω εν παρόδω, ότι τις τρεις βασικές ελευθερίες δεν τις διεκδικούμε μόνο ως όχημα επιστροφής των προσφύγων, αλλά και γιατί αποτελούν προαπαιτούμενο της ενότητας και οικονομίας. Η δημιουργία μιας

απόλυτα δημοκρατικής και φιλελεύθερης περιρέουσας ατμόσφαιρας ή ιδεολογικής υπερδομής, εναπόκειται στη δράση όλων των παραγόντων και φορέων κοινωνικοποίησης.

Ο κ. Θουκιδίδης τρέφει αυταπάτες ότι είναι δυνατό να εξαφανιστούν το ελληνοκυπριακό και τουρκοκυπριακό «εμείς» αντίστοιχα, και να παραμείνει ένα κοινό κυπριακό «εμείς». Αυτό που είναι ρεαλιστικό είναι η ύπαρξη των Ε/κ και Τ/κ «εμείς» για κάποιες πτυχές και σε κάποιες σφαίρες του κοινωνικού γίγνεσθαι, και του κοινού Κυπριακού για κάποιες άλλες.

Οι νεοκύπριοι παραγνωρίζουν εντελώς ότι μια βιώσιμη λύση του

Κυπριακού μπορεί να προκύψει μόνο με τη ματαίωση των τουρκοκικών ηγεμονικών στοχεύσεων επί της Κύπρου μέσα από έντονες, συνεχείς και επίμονες διεθνείς δράσεις, και τους μοχλούς των τέτοιων δράσεων, είτε μας αρέσει είτε όχι, τους κρατά η Ελλάδα. Όλα τα άλλα διεθνή ερείσματα που είχαμε από την τουρκική εισβολή και εντεύθεν, έχουν καταρρεύσει ή εξουδετερωθεί.

Γιατί, λοιπόν, να δραστηριοποιείται υπέρ των Κυπρίων η Ελλάς, εάν αυτοί δεν είναι Έλληνες Κύπριοι;